

**Program wychowawczo – profilaktyczny
dla
Prywatnego Liceum Ogólnokształcącego
i Prywatnej Branżowej Szkoły I stopnia
w Opocznie
2017/2018**

I. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w całej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2016/2017.

Podmiotem działań wychowawczych w stosunku do swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej uzupełniają w tym zakresie obowiązki rodziców, wspomagają ich oraz współdziałają z nimi. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków. Program wychowawczo – profilaktyczny stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skoordynowanych z działaniami profilaktycznymi skierowanymi do uczniów szkoły.

II. Założenia szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego wynikające z podstawy prawnej, powinności nauczyciela, realnych potrzeb

- program realizowany jest we wszystkich klasach szkoły,
- odpowiada na realne problemy i zagrożenia wychowawcze pojawiające się w szkole,
- formy i sposoby działań z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej są dostosowane do wieku uczniów,
- do realizacji zadań włączają się wszyscy nauczyciele, we współpracy z rodzicami i instytucjami lokalnymi.
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu wychowawczo - profilaktycznego.
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej dla każdego wieku aktywności uczniów; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

III. Treści i działania o charakterze wychowawczym

1. Cele programu

Wychowanie obywatelskie i regionalne:

- kształtowanie postawy szacunku do własnego państwa i narodu, jego historii, kultury i tradycji,
- kształtowanie postaw świadomej przynależności do środowiska lokalnego, regionu, kraju,
- kształtowanie wiedzy z zakresu praw człowieka,
- krzewienie wartości demokratycznych i umiejętności korzystania z procedur demokratycznych,
- świadome tworzenie współczesności zgodnej z zasadami etyki w poszanowaniu światopoglądu wszystkich uczniów,
- rozwijanie emocjonalnej więzi ze szkołą poprzez:
 - reprezentowanie szkoły podczas imprez kulturalno-oświatowych, sportowych, konkursów, olimpiad i innych,
 - czynny udział w promowaniu szkoły, np. organizowanie dni otwartych i uczestnictwo w giełdach szkół, zapraszanie na spotkania wybitnych osobistości, spotkania z władzami regionu,
 - zachęcanie do działania na rzecz wspólnego dobra społeczności szkolnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.

Wspieranie rozwoju samorządności młodzieży poprzez:

- wyzwalanie zdolności organizacyjnych, kierowniczych i pomysłowości,
- kształtowanie postaw twórczych i wymagających podejmowania decyzji,
- kształcenie umiejętności samokontroli, samooceny i samodyscypliny,
- wdrażanie do poszanowania wspólnego dobra i odpowiedzialności za nie.

Wychowanie prozdrowotne z profilaktyką uzależnień:

- propagowanie kultury fizycznej w celu promocji zdrowego trybu życia oraz aktywnego wypoczynku poprzez:
 - udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych,
 - reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych (różne dyscypliny i szczeble rozgrywek);
- kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych poprzez informowanie o:
 - chorobach nowotworowych, HIV, AIDS oraz profilaktyce,
 - rozwoju psychoseksualnym człowieka;
- kształcenie umiejętności zachowania zasad higieny w czasie nauki i odpoczynku,

- konstruktywne radzenie sobie ze stresem,
- kształtowanie właściwej postawy wobec uzależnień:
 - dostarczenie wiedzy z zakresu etapów uzależnienia i rodzajów uzależnień,
 - wskazanie postaw, jakie mogą ochronić przed uzależnieniem,
 - dostarczenie wiedzy o funkcjonowaniu rodziny z problemem uzależnienia,
 - dostarczenie wiedzy, gdzie może skorzystać z pomocy osoba zagrożona uzależnieniem bądź uzależniona, a także rodzina żyjąca z osobą uzależnioną.
- wspieranie rozwoju pasji i zainteresowań młodych ludzi.

Kształtowanie umiejętności prospołecznych:

- analizowanie i ocenianie własnego postępowania, autorefleksja służąca konstruktywnym zmianom swojej postawy,
- umiejętność nazywania i radzenia sobie z emocjami,
- kształtowanie postawy asertywnej,
- poszanowanie godności, praw i odrębności drugiego człowieka,
- kształtowanie wiedzy, umiejętności, a w konsekwencji postawy z zakresu przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji,
- branie odpowiedzialności za swoje czyny i dobro społeczności szkolnej,
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole, postawy otwartej na współdziałanie,
- negocjowanie i rozwiązywanie problemów (przeprowadzanie procesu decyzyjnego),
- skuteczne komunikowanie się, jasne formułowanie myśli i poglądów (udział w debatach, dyskusjach),
- umiejętność autoprezentacji,
- dbałość o relacje rodzinne, świadomość przemian w niej zachodzących.

Przygotowanie do aktywnego i świadomego korzystania z dóbr kultury, w tym kultury masowej:

- kształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego,
- rozbudzanie zainteresowań innymi kulturami, uczenie szacunku dla odrębności tradycji i obyczajów innych narodów,
- rozbudzanie zainteresowań kulturalnych,
- udział w życiu kulturalnym: odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin itp.,
- zachęcanie do kreatywnej działalności kulturalnej,
- kształtowanie kultury osobistej uczniów poprzez obcowanie ze sztuką w szkole i poza nią,
- przygotowanie do zdobywania umiejętności wyszukiwania i korzystania z różnych źródeł informacji, takich jak literatura, prasa, radio, telewizja, Internet,
- umiejętność gromadzenia i przetwarzania danych,
- kształtowanie krytycznej postawy wobec przekazów medialnych.

Preorientacja zawodowa:

- kształtowanie umiejętności poznawania siebie, określania własnych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszego etapu kariery zawodowej,
- wspieranie uczniów w dokonywaniu optymalnego wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu,
- kształtowanie postawy przedsiębiorczej.

Realizacja wartości wychowawczych:

- szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
- tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
- uczciwość, szczerowość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
- poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
- umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- pomoc potrzebującym,
- zdrowy styl życia, postawa proekologiczna.

Realizacja priorytetów szkoły:

- organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
- działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
- integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku.

Realizacja głównych celów wychowawczych:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
- kształtowanie postaw twórczych,
- stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

Najważniejszym celem wychowawczym szkoły jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, etycznym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym.

Powyższe cele zawierają w sobie następujące działania:

- rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, informacji i umiejętności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia,

- budowanie atmosfery współpracy i koleżeństwa,
- kształtowanie gotowości do niesienia pomocy innym,
- nauczanie zasad kultury,
- dbałość o kulturę języka,
- pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu ich umiejętności,
- kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla innych, integracji uczniów w oparciu o dialog i współdziałanie,
- nauka bezpiecznego zachowania na terenie szkoły i poza nią, wykorzystanie całodobowego monitoringu,
- kształtowanie postawy patriotycznej.

2. Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani z podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,
- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- reprezentuje kulturę osobistą:
 - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w Szkole,
 - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
 - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
 - dba o wygląd;
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,

- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- jest tolerancyjny:
 - akceptuje odmienność innych ludzi,
 - nie wyśmiewa ani nie prześladowa innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
 - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciu więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Postawy opisane w modelu absolwenta są kształtowane wspólnie przez nauczycieli, pracowników szkoły oraz rodziców poprzez działania wychowawcze oraz własny przykład – nauczyciele i pracownicy szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

3. Formy oddziaływań wychowawczych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

4. Metody pracy wychowawczej:

- wykłady,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- debaty,
- dyskusje,
- prelekcje,
- poradnictwo indywidualne,
- prezentacje multimedialne,
- konferencje,
- festiwale,
- wystawy,
- happeningi,
- obozy naukowe, wycieczki.

5. Zadania wychowawcze

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczo – profilaktycznym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmocnienie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wspólnie z podopiecznym dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,

- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły.

Samorząd uczniowski:

- inspirowuje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,

- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

6. Plan działań wychowawczych

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy
Miejsce ucznia w grupie rówieśniczej i umiejętność współpracy	<p>Realizacja tematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie u uczniów postawy asertywnej, • poszanowanie godności, praw i odrębności drugiego człowieka, • kształtowanie postawy z zakresu przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, • umiejętność nazywania i radzenia sobie z emocjami, • branie odpowiedzialności za swoje czyny i dobro społeczności szkolnej, • umiejętność pracy w zespole, kształtowanie postawy otwartej na współdziałanie, • negocjowanie i rozwiązywanie problemów (przeprowadzanie procesu decyzyjnego), • umiejętność autoprezentacji. <p>Egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w szkole</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Wrzesień –grudzień</p> <p>Cały rok</p>
Przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym i rodzinnym	<p>Egzekwowanie wśród uczniów właściwych postaw, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okazywania w słowach i czynach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych, • nawykowego stosowania zwrotów grzecznościowych, • znajomości i stosowania obowiązujących zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie Szkoły. <p>Kształtowanie postaw patriotycznych – podejmowanie tematyki na zajęciach poprzez opowiadania, scenki rodzajowe, dramę, rozmowy i pogadanki, prezentację symboli narodowych i godnego zachowania się wobec nich</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni</p>	<p>Cały rok</p> <p>Listopad–grudzień</p>
Poznanie przez uczniów swoich	<p>Rozmowy, pogadanki na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabywania przez uczniów umiejętności 	<p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>Luty–maj</p>

<p>mocnych i słabych stron oraz praca nad nimi</p>	<p>obiektywnej oceny własnego postępowania, świadomości własnych wad i zalet,</p> <ul style="list-style-type: none"> • akceptacji siebie, • dostrzegania wpływu innych na kształtowanie osobowości, • wykształcenia postawy krytycyzmu wobec wzorców, • treningu asertywności. 		
<p>Przygotowanie do aktywnego i świadomego korzystania z dóbr kultury (w tym kultury masowej)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, • rozbudzanie zainteresowań innymi kulturami, uczenie szacunku dla odrębności tradycji i obyczajów innych narodów, • rozbudzanie zainteresowań kulturalnych. • udział w życiu kulturalnym: odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin, • zachęcanie do kreatywnej działalności kulturalnej, • kształtowanie kultury osobistej uczniów poprzez obcowanie ze sztuką w szkole i poza nią, • przygotowanie do zdobywania umiejętności wyszukiwania i korzystania z różnych źródeł informacji: literatura, prasa, radio, telewizja, • kształtowanie postawy dystansu wobec przekazów medialnych 	<p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Wychowanie obywatelskie i regionalne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie u uczniów postawy szacunku do własnego państwa i narodu, jego historii, kultury i tradycji, świadomej przynależności do środowiska lokalnego, regionu, Europy i świata, • przekazywanie wiedzy z zakresu praw człowieka oraz antydyskryminacji, • kształtowanie postawy szacunku dla przyrody i świadomości, że jest się jej częścią, • krzewienie wartości demokratycznych i umiejętności korzystania z procedur demokratycznych, • przekazywanie wiedzy na temat własnej szkoły, dzielnicy, miasta, regionu, • kształtowanie postaw demokratycznych. 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele podczas zajęć</p>	<p>Cały rok</p>

IV. Treści i działania o charakterze profilaktycznym

Gotowość szkoły do realizacji działań profilaktycznych:

- przygotowanie kadry pedagogicznej – ukończone kursy doskonalące,
- pedagog szkolny wspierający działania nauczycieli i wychowawców,
- współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży (Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Opocznie, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Komenda Powiatowa Policji w Opocznie, Straż Miejska).

Cele ogólne działań profilaktycznych:

- ochrona uczniów przed zagrożeniem uzależnieniami,
- reagowanie na pojawiające się zagrożenia np. zachowania agresywne - przemoc, wagary, nietolerancję itp.,
- promocja zdrowego stylu życia,
- kształtowanie emocjonalnych, komunikacyjnych i interpersonalnych umiejętności.

Cele szczegółowe:

- dostarczanie uczniom i rodzicom informacji na temat zagrożeń ryzykownymi zachowaniami tj. eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi oraz zagrożenia uzależnieniami,
- pomoc w rozwijaniu umiejętności interpersonalnych i psychologicznych, kształtowanie poczucia własnej wartości, postawy tolerancji,
- rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów poprzez ich zaangażowanie i możliwość podejmowania różnorodnych działań na zajęciach dodatkowych i w akcjach organizowanych przez szkołę,
- propagowanie wśród uczniów postawy dbania o własne zdrowie i kondycję fizyczną oraz bezpieczeństwo,
- integracja uczniów w zespole klasowym oraz integracja między klasami poprzez wspólne działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej,
- kształtowanie prawidłowych postaw : obowiązkowości, umiejętności osiągnięcia wyznaczonych celów, tolerancji, kultury osobistej,
- przeciwdziałanie przemocy poprzez nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania problemów bez używania siły fizycznej.

Diagnozowanie środowiska

Narzędzia badawcze, dzięki którym dokonano diagnozy środowiska:

- obserwacja zachowania uczniów,
- rozmowy z rodzicami i uczniami,
- wywiad z pedagogiem szkolnym, pielęgniarką szkolną,

- wywiady z wychowawcami klas, nauczycielami i personelem szkoły,
- analiza frekwencji,
- analiza dokumentacji indywidualnej uczniów,
- analiza ankiet ewaluacyjnych.

Szkolny Program realizowany będzie poprzez:

- lekcje wychowawcze tematyczne,
- lekcje w ramach poszczególnych przedmiotów,
- prelekcje,
- warsztaty,
- spotkania edukacyjno – profilaktyczne,
- codzienne reagowanie stosownie do sytuacji,
- rozmowy indywidualne,
- uroczystości i imprezy szkolne,
- koła zainteresowań.

Spodziewane efekty /Oczekiwania poszczególnych stron: nauczyciele, uczniowie, rodzice

- szkoła jest uważana za bezpieczną przez rodziców i uczniów,
- pedagog szkolny zaopatrzone jest w materiały dotyczące prowadzenia godzin wychowawczych,
- uczniowie i ich rodzice wiedzą, że mają możliwość korzystania z pomocy profesjonalnych instytucji,
- nauczyciele chętnie poszerzają swoją wiedzę na temat uzależnień młodzieży,
- uczniowie biorą udział w codziennym życiu szkoły, angażują się we wszelkie działania inicjowane przez kadre,
- liczba wagarów maleje,
- klasy pierwsze szybko adaptują się do nowego środowiska i odnoszą sukcesy w nauce i sporcie,
- uczniowie integrują się podczas inicjowanych akcji kulturalnych (wypracowują zasady współżycia i tolerancji),
- uczniowie wyposażeni są w wiedzę z zakresu profilaktyki (są świadomi zagrożeń wynikających z sięgania po środki zmieniające świadomość),
- uczniowie znają zasady zdrowego trybu życia,
- w szkole panuje atmosfera zaufania oraz wzajemnej pomocy,
- uczniowie mają możliwość pracowania nad swoją postawą w szkole i są do tego motywowani.

Profilaktyczne działania szkoły mające na celu eliminację problemów:

- doskonalenie umiejętności i pogłębianie wiedzy nauczycieli i wychowawców klas oraz pedagoga szkolnego w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych,
- współpraca z samorządem uczniowskim i włączenie go w realizację programu profilaktyki,

- organizowanie zajęć profilaktycznych dla uczniów przez pedagoga szkolnego i wychowawców klas,
- pedagogizacja rodziców- przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń, włączanie ich w życie szkoły,
- współpraca z policją i strażą miejską,
- współpraca z władzami miasta,
- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie kierowania uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się oraz z trudnościami wieku dojrzewania,
- konsultacje pedagogiczne dla uczniów posiadających opinię psychologiczną lub orzeczenie,
- opracowanie i realizowanie dostosowań przez zespół nauczycieli dla uczniów posiadających opinie lub orzeczenia,
- zaproponowanie uczniom ciekawych możliwości spędzania wolnego czasu,
- zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych akcjach na rzecz szkoły i środowiska- szerzenie idei wolontariatu i działań charytatywnych,
- bezpośrednia ingerencja każdego z pracowników szkoły w zakresie dbania o poziom kulturalny uczniów i ich bezpieczeństwo.

Kierunki działań profilaktycznych i interwencyjnych / Harmonogram działań

1. Zapobieganie absencji uczniów

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Kontrola frekwencji uczniów i szybka interwencja w razie potrzeby	Wychowawcy, pedagog	Cały rok	Wpis w dziennikach
Indywidualne rozmowy z uczniami niesystematycznie uczęszczającymi na zajęcia lekcyjne i ich rodzicami.	Pedagog, dyrektor	jw.	Wpis w dziennikach
System ocen z zachowania, jasne kryteria oceny z poszczególnych przedmiotów	Wychowawca, nauczyciel	jw..	Wpis w dziennikach
Stosowanie ciekawych metod pracy na lekcjach, indywidualizacja wymagań	Nauczyciele	jw.	Ankieta
Konsekwentne wymaganie znajomości tematyki zajęć, na których uczeń był nieobecny (w przypadku absencji na poszczególnych lekcjach)	Nauczyciele	jw.	Ankieta

2. Zapobieganie narkomanii oraz zażywaniu innych środków psychoaktywnych

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Zaproszenie do współpracy osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką uzależnienia od substancji psychoaktywnych	Pedagog szkolny	Cały rok	wpis w dzienniku pedagoga i w dziennikach lekcyjnych
Omówienie w klasach zajęć ze specjalistami (podsumowanie i usystematyzowanie wiedzy uczniów)	Pedagog szkolny lub wychowawcy klas	Bezpośrednio po zajęciach	Wpis w dzienniku
Ewentualne interwencje i konsultacje dla uczniów i rodziców	Wychowawcy, pedagog szkolny, dyrekcja	W przypadku podejrzenia o zażywanie narkotyku przez ucznia	Wpis w dzienniku
Jasne określenie w statucie oraz wymaganiach wychowawczych systemu kar i nagród	Dyrekcja, Rada Szkoły, cała kadra		Wpis w dzienniku
Zapoznanie rodziców ze statutem szkolnym i wymaganiami wychowawczymi	Wychowawcy	Pierwsze zebranie rodziców	Listy obecności
Przestrzeganie procedur postępowania w przypadku zagrożenia narkomanią, alkoholizmem itp.	Rada pedagogiczna	Cały rok	Notatki służbowe

3. Zapobieganie paleniu papierosów

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Lekcje na temat szkodliwości nikotyny w klasach pierwszych	Pielęgniarka szkolna, nauczyciel chemii, pedagog	Cały rok	Wpisy w dzienniku lekcyjnym
Uczenie uczniów asertywności oraz poczucia własnej wartości	Pedagog, wychowawcy	Cały rok	Wpisy w dzienniku pedagoga szkolnego oraz lekcyjnych
Ustalanie dyżurów na korytarzach, w szatniach i przy wejściu do szkoły celem zapobiegania wychodzenia uczniów ze szkoły w czasie zajęć	Dyrekcja	Cały rok	Grafik dyżurów
Ewentualna interwencja	Wychowawca, pedagog,	Cały rok	Notatki służbowe

	dyrekcja		
Zaproponowanie uczniom ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych	Rada pedagogiczna	Cały rok	Dzienniki zajęć pozalekcyjnych ankieta
Wdrażanie uczniów do uczestnictwa w kulturalnym życiu szkoły	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrekcja	Cały rok	Kalendarz imprez szkolnych

4. Adaptacja do warunków szkolnych

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Określenie wymagań dydaktycznych	Nauczyciele, wychowawcy	Wrzesień/ październik	Plan pracy szkoły, WSO
Udzielanie konsultacji nauczycielskich dla uczniów i rodziców	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, nauczyciele przedmiotów	Cały rok	Dni otwarte, zebrania, indywidualne konsultacje
Pedagogizacja rodziców (zaznajamianie z trudnościami w uczeniu się ich dzieci)	Wychowawcy, pedagog,	Cały rok	Sprawozdanie z zajęć, sprawozdanie z realizacji planu pracy pedagoga
Motywowanie uczniów do pracy (motywacja pozytywna- dostrzeganie każdego osiągnięcia, wyróżnienia dyrektora dla najlepszych uczniów)	Nauczyciele, dyrekcja	Cały rok	Dyplomy i stypendia dla uczniów
Wyjazdy integracyjne dla klas pierwszych oraz dodatkowo zajęcia integracyjne na godzinach wychowawczych	Wychowawcy, pedagog	Wrzesień/ październik/listopad	Wpis w dzienniku pedagoga i lekcyjnym

5. Uczenie uczniów sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposoby ewaluacji
Lekcje wychowawcze na temat stresu w klasie trzeciej	Pedagog	Grudzień/ styczeń	Wpisy w dziennikach
Pedagogizacja rodziców – zebranie z rodzicami	Wychowawcy, pedagog, dyrekcja	Według harmonogramu	Wpisy w dziennikach

Zapoznanie uczniów klas trzecich z problematyką matur (zachowanie podczas egzaminów ustnych, zapraszanie absolwentów itp.)	Wychowawcy, dyrekcja	Pierwszy semestr klasy trzeciej	Wpis w dzienniku
Poradnictwo indywidualne	Pedagog, pielęgniarka szkolna	Cały rok	Dzienniki zajęć
Konsultacje dla uczniów kl. I posiadających opinie lub orzeczenia z PPP	Pedagog szkolny	Cały rok	Dziennik zajęć

6. Propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Godziny wychowawcze o zdrowym stylu życia, zaburzeniach odżywiania i higienie osobistej	Pielęgniarka, wychowawcy, pedagog	Cały rok szkolny	Wpis w dzienniku
Profilaktyka zdrowia psychicznego (zaburzenia depresyjne, lękowe, anoreksja , bulimia)	Psycholog z PPP, pedagog	Cały rok szkolny	Wpis w dziennik
Organizowanie zajęć w ramach SKS, szkolnych imprez sportowych, zawodów sportowych	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	Wpisy w dziennikach

7. Zapobieganie alkoholizmowi

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Lekcje wychowawcze dotyczące prawa karnego związanego ze spożywaniem alkoholu oraz skutków uzależnień dla życia i zdrowia	Wychowawcy, pedagog szkolny, osoby z zewnątrz	Cały rok	Wpis w dzienniku
Stosowanie się ściśle do procedur postępowania, jakie posiada szkoła na wypadek spożywania alkoholu na terenie szkoły i poza nią (wycieczki szkolne)	Rada pedagogiczna i kadra szkoły	Cały rok	Notatki służbowe spisane po ewentualnych zajściach
Uczenie sposobów asertywnego odmawiania używek	Wychowawcy, pedagog, specjaliści	Cały rok	Wpisy w dzienniku

8. Rozwijanie poprawnych relacji w szkole

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
-----------	----------------------	----------------	------------------

Ewaluacja współpracy nauczyciela z klasami, w których uczy	Nauczyciele	Cały rok	Ankieta
„Skrzynka uczniowska” - sposób na anonimowe zgłaszanie problemów dotyczących relacji uczeń – nauczyciel	Pedagog szkolny	Cały rok	Ilość zgłoszeń

9. Zapobieganie przemocy w szkole

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Warsztaty na temat agresji, przemocy	Wychowawcy, pedagog, psycholog z PPP	Cały rok	Wpisy w dziennikach
Lekcje wychowawcze dotyczące subkultur młodzieżowych, przemocy w rodzinie spowodowanej nadużywaniem alkoholu	Wychowawcy, pedagog	Cały rok	Wpis w dzienniku
Udzielanie informacji o instytucjach i organizacjach pomagających ofiarom przemocy, gazetka pedagoga	Pedagog	Cały rok	Wpis w dzienniku pedagoga
Lekcje wychowawcze dotyczące zjawiska przemocy w Internecie i świadomość prawnych aspektów korzystania z Internetu	Wychowawcy, pedagog	Cały rok	Wpisy w dziennikach
Lekcje wychowawcze dotyczące bezpieczeństwa własnego w klasach pierwszych	Pedagog, Strażnik Miejski	Cały rok	Wpis w dzienniku pedagoga

10. Zagrożenia wynikające z nieodpowiedniego korzystania z komputera i Internetu

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
Udzielanie informacji o umiejętnym korzystaniu z komputera i Internetu, ochronie danych osobowych, praw autorskich, poszanowaniu dóbr osobistych	Nauczyciel informatyki, wychowawcy, pedagog	Cały rok	Wpis w dziennikach
Wyrabianie umiejętności ostrożnego i rozważnego zamieszczania danych o sobie samym w Internecie	Pedagog szkolny	Cały rok	Wpisy w dziennikach
Uczenie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu	Zaproszeni specjaliści, pedagog	Cały rok	Wpis w dzienniku pedagoga

V. Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- pedagoga, psychologa,
- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi lub psychologowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, psychologa i pedagoga, pielęgniarki,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,
- modyfikację programu wychowawczo - profilaktycznego.